

КЛАСИЧНИЙ ПРИВАТНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФІЛІЯ КЛАСИЧНОГО ПРИВАТНОГО УНІВЕРСИТЕТУ У М. КРЕМЕНЧУК

Кафедра логістичного менеджменту

СИЛАБУС

навчальної дисципліни
«Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності»

КОНТАКТНА ІНФОРМАЦІЯ ТА ТЕХНІЧНА ДОПОМОГА

Викладачка	Водолазська Наталія Вікторівна, викладачка закладу вищої освіти кафедри логістичного менеджменту
Контактний тел.	+38(067)875-32-52
E-mail:	golovenskaya79@gmail.com
Сторінка курсу на сайті підтримки навчальних програм КПУ	http://virtuni.education.zp.ua/info_cpu/node/2986
Консультації	<i>Очні консультації:</i> за графіком консультацій викладача, <i>Консультації off-line:</i> шляхом повідомлення на сторінці навчальної дисципліни сайту підтримки навчальних програм філія КПУ http://virtuni.education.zp.ua/info_cpu/node/6151

АНОТАЦІЯ

Навчальна дисципліна «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» є нормативною для здобувачів освіти бакалаврської програми спеціальності 073 Менеджмент (освітньої програми: Логістика). Згідно з навчальним планом денної форми навчання вивчення дисципліни заплановано на 6 семестр (3 курс).

Курс передбачає ознайомлення з особливостями вивчення менеджменту зовнішньоекономічної діяльності.

Предмет дисципліни: сукупність управлінських відносин, що виникають у сфері зовнішньоекономічної діяльності у зв'язку з плануванням, організацією, керівництвом і контролем виконання конкретних міжнародних ділових операцій на різноманітних рівнях управління бізнесом, головним чином на підприємствах. Він включає також управлінську діяльність не тільки українських підприємств на зовнішніх ринках, а й іноземних фірм в Україні, різноманітні види діяльності на рівні підприємств, регіонів, міністерств і відомств.

Місце дисципліни у навчальному процесі: дисципліна вивчається на основі базової загальнооекономічної та правової підготовки здобувачів, міждисциплінарні зв'язки: ґрунтується на знаннях, отриманих під час вивчення таких навчальних дисциплін, «Менеджмент і адміністрування», «Маркетинг», «Економіка і фінанси підприємства»; забезпечує базу для засвоєння матеріалу з навчальних дисциплін «Міжнародна логістика», «Транспортна логістика», «Логістичний менеджмент», «Європейська інтеграція і глобалізація», «Управління логістичними проектами», «Управління ризиками в логістиці» та інші.

Освітній процес з дисципліни здійснюється за такими формами: навчальні заняття; самостійна робота; контрольні заходи. Видами навчальних занять згідно з навчальним планом є: лекції; практичні заняття, а також консультації.

Практичні заняття передбачають: при проведенні практичних занять за всіма темами передбачено організовувати бесіди по окремих питаннях теми, що розглядається на занятті, порівнювати теоретичний матеріал з реальними подіями, що відбуваються у світі та Україні, обговорювати найоптимальніші шляхи виходу із скрутних положень за різних економічних умов при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності, що панують у суспільстві.

При вивченні дисципліни використовується метод презентації. Для участі в такому практичному занятті здобувачі освіти готують інформацію щодо різних тем дисципліни «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності», та презентують на практичному занятті.

При проведенні практичних занять передбачено здійснювати аналіз реального стану організації та використання логістичного підходу на підприємствах в Україні, проводити різні розрахункові роботи з метою засвоєння основних методів, що дасть можливість здобувачам вищої освіти якомога більше наблизитися до реальної практики на підприємствах, моделювати ситуативні задачі, вирішувати тематичні задачі.

Самостійна робота здобувачів освіти полягає у засвоєнні вивченого навчального матеріалу в час, вільний від обов'язкових навчальних занять, без участі викладача.

Консультації призначені для роз'яснення здобувачам освіти теоретичних або практичних питань.

Засвоєння навчального матеріалу перевіряється за допомогою поточного контролю, який здійснюється на практичних заняттях у формі усних відповідей, самостійних робіт, тестових завдань, розв'язання практичних завдань та підсумкових тематичних контрольних робіт.

Оцінка якості засвоєння навчальної дисципліни «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» включає проведення проміжного контролю, модульного контролю та складання заліку.

Для модульного контролю засвоєння здобувачами освіти навчального матеріалу, що вивчається під час аудиторних занять і самостійної роботи, передбачено проведення двох модульних контролів, зміст яких наводиться в робочій програмі навчальної дисципліни з урахуванням наявних засобів діагностики. Для атестації здобувачів освіти на відповідність їхніх знань з процесів менеджменту зовнішньоекономічної діяльності, викладеним в робочій програмі навчальної дисципліни «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» створюються фонди засобів педагогічної діагностики, які включають типові завдання, модульні контрольні роботи, тести тощо. Вони повинні забезпечувати об'єктивну оцінку знань, умінь та рівнів набутих компетенцій з освітньо-професійної програми: Логістика.

Підсумковий (семестровий) контроль здійснюється у формі диференційованого заліку.

ФОРМАТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Загальна кількість годин – 90 год., у т. ч. 48 годин аудиторних занять і 50 години самостійної роботи здобувача освіти. Кількість кредитів ECTS – 3.

Всього кредитів	Всього годин	Аудиторних годин	У тому числі			Сам. робота
			Лекц.	Лабор.	Практ.	
3	90	48	24	-	16	50

ОЗНАКИ ДИСЦИПЛІНИ

Курс (рік навчання)	Семестр	Цикл підготовки	Нормативна/ вибіркова
3	6	професійна	нормативна

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» є розкрити сутність методологічних основи менеджменту зовнішньоекономічної діяльності, організаційну структуру управління зовнішньоекономічною діяльністю в Україні. Для досягнення цієї мети при вивченні зазначеної дисципліни необхідно:

- опанувати знання з основ менеджменту зовнішньоекономічної діяльності;
- вивчити організаційно-правові основи менеджменту ЗЕД;
- розглянути організаційну структуру управління зовнішньоекономічною діяльністю;
- вибрати стратегічний профіль зовнішньоекономічної діяльності;
- ознайомитися з митною політикою держави та принципи митного регулювання;
- вивчити суть і структура зовнішньоекономічного договору купівлі-продажу;
- визначити роль транспорту в зовнішньоекономічній діяльності підприємства;
- оцінити ефективність зовнішньоекономічної діяльності підприємства.

Завдання навчальної дисципліни

- формування професійних знань з основ менеджменту зовнішньоекономічної діяльності, стану зовнішньоекономічної діяльності в Україні;
- усвідомлення сутності методів регулювання та стратегію планування ЗЕД в Україні;
- з'ясування основних принципів митного регулювання в Україні, змісту та структури зовнішньоекономічного договору, механізмів валютного регулювання, та участі транспортних засобів у міжнародних перевезеннях.

ЗАПЛАНОВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» здобувач вищої освіти повинен:

знати:

- сутність менеджменту зовнішньоекономічної діяльності;
- суть, мету та принципи державного регулювання зовнішньоекономічною діяльністю в Україні;
- чинники, які впливають на ЗЕД;
- принципи митного регулювання, види та форм митного контролю;
- суть та особливості зовнішньоекономічного контракту купівлі-продажу;
- механізм валютного регулювання;
- організацію міжнародних перевезень основними видами транспорту;
- суть та послідовність здійснення зовнішньоекономічних операцій;
- види транспортно-експедиційних послуг та регулювання міжнародних перевезень;
- проблеми та перспективи розвитку транспортної мережі України.

вміти:

- застосувати отримані знання на практиці;
- працювати з транспортними документами;
- оперативно планувати та обирати стратегічний профіль зовнішньоекономічної діяльності;
- розраховувати митні тарифи та штрафні санкції на транспортні перевезення;
- визначати базисні умови поставок згідно «ІНКОТЕРМС – 2020».

Відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра галузі знань 07 управління та адміністрування за спеціальністю 073 менеджмент освіти програма: логістика вивчення дисципліни «Менеджмент ЗЕД» сприяє формуванню **компетентностей та програмних результатів навчання:**

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук.

Оперативне і тактичне управління логістичними процесами підприємства, організація комплексного логістичного обслуговування споживачів, організація операційної логістичної діяльності

Загальні компетентності:

ЗК 5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 7. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 13. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

ЗК 14. Здатність працювати у міжнародному контексті.

ЗК 16. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

Спеціальні компетентності:

СК 6. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.

СК 7. Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту.

СК 16*. Здатність ставити і вирішувати завдання із синхронізації, координації та інтеграції логістичних процесів у функціональних областях логістики

СК 17*. Здатність визначати, планувати, організовувати та контролювати операційну логістичну діяльність в ланцюгах постачання (операції транспортування, вантажопереробки, зберігання, сортування, маркування, консолідації, митного оформлення, інформаційної підтримки тощо).

СК 18.* Здатність формувати і вирішувати завдання з управління матеріальними та супутніми потоками в логістичних системах, визначати вимоги до транспорту, систем зберігання і складської обробки вантажів, приймати рішення щодо їх вибору;

СК21*. Здатність проектувати логістичні системи, розробляти і впроваджувати логістичні проекти, інноваційні бізнес-плани, стартап-проекти, запроваджувати тендери на комплексне логістичне обслуговування.

СК22*. Здатність проявляти професійні навички фахівців з логістики у сфері надання гуманітарної та соціальної допомоги у кризових ситуаціях різної природи та динаміки, прогнозувати ризики та управляти ланцюгами поставок в гуманітарних операціях.

СК23*. Здатність оцінювати потенційні природні та військові загрози, підвищувати свою компетентність у сфері знань гуманітарних процедур, гуманітарного права, співробітництва з регіональними та державними органами влади, соціально-психологічними умовами гуманітарної допомоги.

Програмні результати навчання:

РН 2. Зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.

РН 3. Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства.

РН 4. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.

РН 16. Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.

РН 23*. Здатність запроваджувати методи оптимізації управління логістичними (соціальними) проєктами, використовувати інструменти логістичного забезпечення з проведенням гуманітарної та соціальної допомоги, надання підтримки тим хто перебуває у складних життєвих ситуаціях, а також ефективного управління міжнародними ланцюгами постачання необхідних для перемоги матеріалів та техніки.

ПЛАН КУРСУ

Назва змістових модулів та тем	Лекц.	Практ (сем.)	Завдання для самостійної роботи
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1 МЕТОДОЛОГІЯ МЕНЕДЖМЕНТУ ЗЕД			
Тема №1. Методологічні основи менеджменту зовнішньоекономічної діяльності (ЗЕД)	2	2	1. Опрацювання лекційного матеріалу. 2. Самостійне опрацювання теоретичних питань: 1) Принципи зовнішньоекономічної діяльності. 3. Підготовка до практичного заняття, виконання домашніх завдань, опрацювання першоджерел та навчальної літератури; виконання індивідуального завдання, підготовка реферату. 4. Виконання тестових завдань для самоперевірки
Тема №2. Організаційно-правові основи менеджменту ЗЕД	2	2	1. Опрацювання лекційного матеріалу. 2. Самостійне опрацювання теоретичних питань: 1) Чинники управління зовнішньоекономічною діяльністю 3. Підготовка до практичного заняття, виконання домашніх завдань, опрацювання першоджерел та навчальної літератури; виконання індивідуального завдання, підготовка реферату. 4. Виконання тестових завдань для самоперевірки
Тема № 3. Стратегічний менеджмент ЗЕД	4	2	1. Опрацювання лекційного матеріалу, 2. Самостійне опрацювання теоретичних питань: 1) Стратегічне планування. 3. Підготовка до практичного заняття, виконання домашніх завдань, опрацювання першоджерел та навчальної літератури; виконання індивідуального завдання, підготовка реферату. 4. Виконання тестових завдань для самоперевірки
Тема № 4. Митна політика держави та принципи митного регулювання	4	2	1. Опрацювання лекційного матеріалу. 2. Самостійне опрацювання теоретичних питань: 1) Види митного контролю. 3. Підготовка до практичного заняття, виконання домашніх завдань, опрацювання першоджерел та навчальної літератури; виконання індивідуального завдання, підготовка реферату. 4. Виконання тестових завдань для самоперевірки. 5. Підготовка до модульної контрольної роботи за темами 1- 4
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2 ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНЕ ПАРТНЕРСТВО			
Тема № 5. Суть та структура зовнішньоекономічного договору купівлі-продажу	2	2	1. Опрацювання лекційного матеріалу. 2. Самостійне опрацювання теоретичних питань: 1) Типовий міжнародний контракт купівлі-продажу товарів. 3. Підготовка до практичного заняття, виконання домашніх завдань, опрацювання першоджерел та навчальної літератури; виконання індивідуального завдання, підготовка реферату. 4. Виконання тестових завдань для самоперевірки
Тема № 6. Валютне регулювання ЗЕД	4	2	1. Опрацювання лекційного матеріалу, 2. Самостійне опрацювання теоретичних питань: 1) Об'єкти валютного регулювання. 3. Підготовка до практичного заняття, виконання домашніх завдань, опрацювання першоджерел та

Назва змістових модулів та тем	Лекц.	Практ (сем.)	Завдання для самостійної роботи
			навчальної літератури; виконання індивідуального завдання, підготовка реферату. 4. Виконання тестових завдань для самоперевірки
Тема №7 Транспортне забезпечення зовнішньоекономічних угод	4	2	1. Опрацювання лекційного матеріалу, 2. Самостійне опрацювання теоретичних питань: 1) Суть та послідовність здійснення зовнішньоекономічних операцій. 3. Підготовка до практичного заняття, виконання домашніх завдань, опрацювання першоджерел та навчальної літератури; виконання індивідуального завдання, підготовка реферату. 4. Виконання тестових завдань для самоперевірки
Тема №8 Оцінювання ефективності зовнішньоекономічної діяльності підприємств	2	2	1. Опрацювання лекційного матеріалу, 2. Самостійне опрацювання теоретичних питань: 1) Оцінка економічної ефективності ЗЕД підприємства. 3. Підготовка до практичного заняття, виконання домашніх завдань, опрацювання першоджерел та навчальної літератури; виконання індивідуального завдання, підготовка реферату. 4. Виконання тестових завдань для самоперевірки. 5. Підготовка до модульної контрольної роботи за темами 5-8
Всього	24	16	

ФОРМИ КОНТРОЛЮ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

У процесі вивчення навчальної дисципліни «Менеджмент ЗЕД» використовуються наступні види контролю:

1. Поточний контроль – здійснюється протягом семестру шляхом опитування на практичних заняттях, перевірки виконання тестових завдань, модульних контрольних робіт тощо. За змістом він включає перевірку ступеню засвоєння студентом навчального матеріалу, який охоплюється темою лекційного та практичного заняття, уміння самостійно опрацьовувати навчально-методичну літературу, здатність осмислювати зміст теми, уміння публічно та письмово представити певний матеріал, а також виконання завдань самостійної роботи.

2. Підсумковий семестровий контроль – здійснюється у формі заліку відповідно до графіку освітнього процесу шляхом визначення ступеню засвоєння студентом навчальної дисципліни за результатами виконання обов'язкових завдань поточного (модульного) контролю.

Підсумкова оцінка з дисципліни виставляється за 100-бальною шкалою згідно з «Положенням про організацію освітнього процесу в КПУ». Результати поточного контролю здобувачів вищої освіти є складовими елементами підсумкової оцінки з дисципліни.

РОЗПОДІЛ БАЛІВ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО (СЕМЕСТРОВОГО) ОЦІНЮВАННЯ

Поточне оцінювання під час навчальних занять та самостійної роботи												Сума
Змістовий модуль 1						Змістовий модуль 2						
T1	T2	T3	T4	P	МКР 1	T5	T6	T7	T8	P	МКР 2	100
5	5	5	5	10	20	5	5	5	5	10	20	

Шкала оцінювання: 100-бальна, національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
67-74	D	задовільно	
60-66	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Гребельник О.П. Митна справа : підручник. К.: Центр учбової літератури, 2021. 400 с.
2. Гребельник О.П. Основи зовнішньоекономічної діяльності : підручник. Ірпінь : Університет ДФС України, 2019. 409 с.
3. Давидова І.О., Величко К.Ю., Печенка О.І. Транснаціональні корпорації : Харків: Видавництво «Форт», 2018. 175с.
4. Дунська А. Р., Кузнецова К.О. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності підприємств : навчальний посібник. Електронне мережне навчальне видання, 2022. 181 с.
5. Ковтуненко К.В., Коваленко О.М. Менеджмент зовнішньоекономічної та інноваційної діяльності : навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2021. 496 с.
6. Крисоватий А.І., Зварич Р.Є. Міжнародний менеджмент : підручник. Тернопіль : ЗУНУ, 2024. 508 с.
7. Мазаракі А.А., Мельник Т.М., Генералов О.В. Управління ризиками в зовнішньоекономічній діяльності : підручник. Київ : КНТЕУ, 2018. 311 с.
8. Рогач О. Теорії міжнародного бізнесу : підручник. Київ : ВПЦ "Київський університет", 2018. 687 с.
9. Торгова Л.В., Хитра О.В. Основи зовнішньоекономічної діяльності : навчально-методичний посібник. Львів : Новий Світ-2000, 2018. 508 с.
10. Тюріна Н.М., Карвацка Н.С. Управління зовнішньоекономічною діяльністю : навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2023. 524 с.
11. Шпакович О.М. Право міжнародних організацій: підручник. К.: ФЕНІКС, 2021. 132 с.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТІ

12. Он-лайн курс від Prometheus «Курс на експорт» URL : <https://apps.prometheus.org.ua/learner-dashboard/>
13. Офіційний портал Верховної Ради України: Законодавство України URL: <https://zakon.rada.gov.ua>
14. Офіційний сайт Державної митної служби України. URL : <https://customs.gov.ua/>
15. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL : www.ukrstat.gov.ua

16. Офіційний сайт Міністерства економіки України. URL : <https://me.gov.ua/?lang=uk-UA>
17. Позитивні та негативні наслідки діяльності ТНК: Якісна економічна теорія. URL: <http://www.uaeconomic.com/ulens-907-2.html>
18. Світова організація торгівлі (WTO) URL : <https://www.wto.org/>